

ELECCIONS EUROPEES 2024

DIGITALITZACIÓ DEMOCRÀTICA

Tema
La revolució digital és un dels reptes d'Europa
Missatges ppals.
- <u>Transformació digital</u>. La transformació digital no és un escenari de futur: ja fa temps que ha començat, i la gestió que en fem actualment determinarà el model tecnològic de les generacions futures. Cal garantir una transformació digital democràtica, basada en la justícia social i al servei del bé comú. - <u>Context històric</u>. La tecnologia obre una finestra d'oportunitat històrica en dos sentits: primer, política pública i gestió de la tecnologia innovadora; segon, implementació per al bé comú i no únicament per al benefici privat. Per tant, l'hem de saber aplicar per resoldre els grans reptes contemporanis: crisi climàtica, desigualtats socials i desafecció democràtica. - <u>Model europeu</u>. Enfront de la polarització de models de gestió digital, el model del gran govern xinès, per una banda, i el model de la gran empresa nord-americana, per l'altre, hem de liderar el nostre propi model. Europa ha d'impulsar una revolució tecnològica ètica, sobirana i democràtica. - <u>Gran democràcia europea</u>. Un model de desenvolupament tecnològic democràtic, basat en la sobirania digital i la governança de dades, la inversió pública en infraestructura digital de codi lliure, la innovació i la regulació. - <u>Sobirania digital</u>. Europa ha de convertir-se en una alternativa de desenvolupament tecnològic que garanteixi la sobirania digital. Sobirania en la producció i implementació d'infraestructura tecnològica, tant física (centres de dades i xarxes de telecomunicacions) com digital (plataformes), però també en la governança de les dades resultants.
Missatges secundaris
- <u>Monopolis digitals</u>. En un context en què les grans multinacionals tecnològiques intenten imposar les seves regles i consolidar els monopolis digitals globals, Europa ha de garantir el control democràtic de la robotització, l'internet de les coses o les xarxes socials i les plataformes, elements molt presents al dia a dia dels europeus i europees. - <u>Drets laborals digitals</u>. Davant els intents de les grans plataformes de desfer-se d'imposar la "Llei del més fort", Europa pot impulsar una nova onada de drets laborals digitals, seguint la Llei Rider espanyola.
Relat
- <u>Context</u> La revolució digital no és un pronòstic de futur. Les societats europees ja estan sent transformades per la digitalització. Avui ens trobem, de nou, en una cruïlla històrica. La decisió a prendre en aquest context de bifurcació és evident: o una transformació digital al servei d'uns pocs, o una transformació digital que amplii drets per a les majories socials europees. O un model / tecnofeudalisme comandat per les grans empreses tecnològiques, o un nou contracte social per a l'era digital que assumeixi que la tecnologia ha de servir per resoldre els grans desafiaments de la nostra època: la lluita contra les desigualtats, la crisi climàtica o l'erosió democràtica. En aquest nou contracte social ningú es pot quedar enrere.

La tecnologia i la digitalització han modificat la manera que tenim de relacionar-nos, de produir i de consumir, i fins i tot de pensar i entendre la realitat. La tecnofòbia entén que tot allò digital és catalitzador de problemàtiques, i el tecnosolucionisme pressuposa que la tecnologia acabarà màgicament amb les desigualtats estructurals. Des de la Unió Europea, nosaltres volem marcar el rumb cap a una **transformació digital justa, amb drets**. Una **governança democràtica de la digitalització** que tingui a Europa el seu epicentre i referent, en què **justícia social i justícia digital siguin les dues cares d'una mateixa moneda**.

- Legislació

En aquesta legislatura europea s'han fet alguns passos endavant. La **Llei de Serveis Digitals**, que estableix limitacions a les actuacions de les grans plataformes i dicta quines han de ser les pràctiques davant la difusió de continguts il·legals, és un bon exemple. Els seus límits són també clars, evidents en la negativa de moltes multinacionals a aplicar aquesta legislació i actuar contra les fake news i els discursos de l'odi. Ara, hem de treballar perquè sigui aplicada rigorosament, perquè el **Programa Estratègic per a la Dècada Digital 2030** no es converteixi en paper mullat, però cal anar molt més enllà. El mateix succeeix amb la **Llei d'Intel·ligència Artificial Europea (IA Act)**. Si bé Europa ha fet un pas de gegant en la regulació de la IA, cal apostar pel lideratge públic i la transparència en el desenvolupament d'aquesta tecnologia, així com equips interdisciplinaris i participació de la societat civil i comunitat universitària en el seu disseny i governança.

- Posició política

El nostre rumb és clar. **Europa es pot convertir i s'ha de convertir en el model d'una digitalització democràtica, sostenible i feminista**. Cal impulsar un nou internacionalisme digital que lluiti contra noves formes de desigualtat. Enfront dels models nord-americà i xinès, Europa pot i ha de convertir-se en una **alternativa de desenvolupament tecnològic que garanteixi la sobirania digital**. En un moment en què la innovació tecnològica tendeix a avançar més ràpidament que la regulació política, Europa ha de posar les **dades, algorismes i intel·ligència artificial al servei del bé comú**. En un context en què les grans multinacionals tecnològiques intenten imposar les seves regles i consolidar els monopolis digitals, Europa ha de garantir el **control democràtic de la robotització, l'internet de les coses o les xarxes socials i les plataformes**, elements molt presents al dia a dia dels europeus i europees.

Davant els intents de les grans plataformes d'imposar la "Llei del més fort", Europa pot impulsar una **nova onada de drets laborals digitals**. En aquest sentit, la Directiva de treballadors i treballadores de plataformes, inspirada inicialment en la reeixida Llei Rider espanyola, és un primer pas en la direcció correcta, però hi ha molt per fer per protegir les persones treballadores a tot Europa.

Propostes

- Finançament públic, codi públic. Promouem el programari de codi obert i el seu ús a l'educació i la formació, així com el lliure accés a la investigació i al programari finançats amb fons públics. Impulsarem el finançament públic de

recursos digitals adequats i necessaris i assegurarem la formació que permeti als estudiants aprendre de manera adequada amb les tecnologies.

- Universalització, hibridació i alfabetització digital. Farem front a l'escletxa digital, adoptant totes les mesures necessàries per garantir que la digitalització de la societat no deixi de banda a cap col·lectiu (persones grans, col·lectius amb el dret a l'accés a internet vulnerat, etcètera). Garantirem una tecnologia accessible, fomentant programes i iniciatives, per exemple, en forma de classes o acompanyament adaptades a aquestes necessitats. També garantirem accessibilitat als serveis essencials en persona i per mitjans no digitals, apostant sempre per un model híbrid (presencial i digital).
- Fons Europeu de Contingència. Establirem un Fons Europeu de Contingència davant la robotització i altres canvis productius, finançat amb contribucions de les empreses, que permeti la transició justa i la inversió social pública en aquells sectors socials més afectats per la robotització i la transformació tecnològica.
- Carta Europea de Drets del Món Digital. Aprovarem una Carta Europea de Drets del Món Digital que sintetitzi les garanties que atorga la Unió Europea a la ciutadania amb relació al seu accés i activitat a internet. Aquesta carta serà l'afirmació ciutadana de la governança democràtica i oberta d'una xarxa neutral.
- Agència Pública d'Auditoria Algorítmica. Impulsarem una Agència Pública d'Auditoria de l'Algoritme i de la intel·ligència artificial, així com una taula de treball institucional i intersectorial per abordar una proposta normativa davant del desafiament de la protecció dels drets d'autor i de connexos en aquest àmbit.
- Contra les fake news i els discursos d'odi. Promourem polítiques específiques contra els monopolis tecnològics i digitals que permeten els discursos d'odi i la difusió massiva de notícies falses.
- Expansió de la IA Act. Impulsarem, a partir de la IA Act existent, una estratègia de regulació de la intel·ligència artificial i del desenvolupament tecnològic a la UE basada en la garantia de drets i en la protecció dels usuaris davant dels abusos de les grans corporacions.

Indicadors

Corporacions privades digitals i comparativa amb estats membres de la UE

- La combinació del valor borsari de ppis de 2024 entre Facebook i Microsoft està a l'altura del PIB d'Espanya, Països Baixos i Itàlia juntes.
- Les sis grans corporacions d'internet (Google, Apple, Facebook/Meta, Amazon, Microsoft i Netflix) acaparen més de la meitat de tot el trànsit a internet.

Digitalització discriminatòria

- Tot i que les dones són el 51% de la població de la UE, només 1 de cada 5 especialistes en tecnologies de la informació i la comunicació són dones.
- Violències masclistes digitals. A USA, [+40 Estats han demandat Instagram per ser perjudicial per a menors d'edat](#), en termes de salut mental i sobretot per a noies adolescents. A Espanya, [gairebé el 20% de les dones declara haver patit assetjament sexual a les xarxes](#), dada que augmenta a un 25% en el cas de dones joves.

Materialitat de la tecnologia

- Qualsevol activitat duta a terme a l'entorn digital genera **emissions** de gasos d'efecte hivernacle i una **petjada ecològica**. Internet és una xarxa de cablejats, dispositius, servidors i centres de dades permanentment operatius, que consumeixen grans quantitats d'energia. Cal tenir present la **materialitat de la tecnologia**. Per exemple, veure un **vídeo en línia** durant deu minuts suposa un consum elèctric equivalent al d'un telèfon intel·ligent durant deu dies.

DADES. Internet i despesa energètica (justícia social i justícia climàtica, dues cares de la mateixa moneda)

- DADA 1. L'ús global d'**internet** implica el **7% de la despesa energètica global**, que pel **2030** es preveu del **21%**. Si internet fos uns país, seria el **sisè més contaminant del món**.
- DADA 2. [Internet genera el 3,7% de les emissions de CO₂ globals](#). El **45%** del consum energètic es realitza als **centres de dades** i el **24%** a les **xarxes de comunicació**.

Centres de dades i crisi climàtica

- Sense els centres de dades no existiria el que coneixem com a "**cloud**", el **núvol**. Els centres de dades de **Silicon Valley** tenen una **despesa mitjana de 200 TWh a l'any**, més que el **consum mitjà d'alguns països amb molta població**, com l'Iran. Gràcies a la Directiva Europa d'Eficiència Energètica, a partir del 15 de maig d'aquest any empreses propietàries i operadores de centres de dades hauran d'informar anualment de la seva despesa energètica. Però cal anar més enllà i apostar per models d'energia verda que sostinguin aquests centres de dades.
- **Dinamarca**, que té diversos **centres de dades** de gran escala, el **2040** pot arribar a nivells de **demanda elèctrica del 33% més respecte** al consum nacional d'electricitat que tenia l'any **2017**.
- Els centres de dades tenen la **petjada de carboni de més ràpid creixement** de tot el sector de les tecnologies digitals, pels avanços en la computació del núvol i el creixent ús de serveis d'internet. **Microsoft ha augmentat un 22% les emissions de carboni de tipus 3 durant el passat any**.
- Els centres de dades generen moltíssima calor, i emprar aigua per refrigerar-los i no aire condicionat és més barat i es redueixen els gasos d'efecte hivernacle. A EUA és **una de les 10 indústries que més aigua consumeix**. El creixement d'aquesta indústria és pronunciat a **Espanya**. Actualment, hi ha fins a **23 centres a tot el territori**, i segons algunes fonts amb **previsió** de ser-ne fins a **60**, **totes propietats d'empreses tecnològiques privades**.

Ampliació d'idees

- Infraestructura tecnològica. Les infraestructures digitals públiques són infraestructures estatals crítiques. És essencial que les administracions públiques europees desenvolupin les seves pròpies tecnologies i infraestructures, creïn protocols comuns i contractin personal tècnic propi en lloc d'externalitzar els processos de digitalització a consultores o grans

tecnològiques. A més, la ciutadania ha de poder conèixer què hi ha darrere de les institucions públiques i privades que gestionen el món digital i ha de poder controlar l'ús de les seves dades, informació i continguts que s'hi generen.

- Gestió pública. Patim una falta d'imaginació política a l'hora de dissenyar estratègies públiques per al desenvolupament tecnològic i la transformació digital, estratègies que beneficiïn a la majoria de la població. Alhora, tenim una dependència mai vista sobre proveïdors privats estrangers, els quals entenen els drets digitals únicament des de la perspectiva de mercat. I no només, ja que això té com a resultat que diners públics acabin alimentant una gran part dels beneficis de les grans tecnològiques a través de llicències, servidors, inversió en software privatiu no reutilitzable o hardware.
- Desenvolupar un model tecnològic públic-comú implica:
 - Sobirania tecnològica. Que les administracions públiques europees tinguin major control sobre els seus sistemes i dades per garantir major seguretat i privacitat a la ciutadania, ja que s'evita la possibilitat de la compravenda de dades de la ciutadania amb tercers.
 - Optimització de recursos públics. Que s'estalviïn costos a mitjà i llarg termini perquè es garanteix que el codi desenvolupat és públic, s'evita la dependència d'empreses externes i es poden ajustar els pressupostos a mitjà-llarg termini.
 - Impuls del sector privat, innovació i llocs de treball de qualitat. Que es fomenti la innovació interna i la formació de talent local en el camp de la tecnologia, fet que implica impactes positius en l'economia local, nacional i europea, i en la creació de llocs de treball d'alta qualitat.
 - Col·laboració pública. Que es fomenti i es faciliti la col·laboració entre administracions de diferents escales a través del programari no privatiu.

Altres

- [Fira UNVEX_4 i 5 juny BCN](#)